

รายงานการประชุม
คณะกรรมการติดตามและแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ
ครั้งที่ ๔/๒๕๕๕
วันจันทร์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๑.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมสายชล ชั้น ๙ กรมทรัพยากรน้ำ

ผู้เข้าประชุม

๑. นายจตุพร บุรุษพัฒน์
อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
และแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการและเลขานุการ
ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานอนุกรรมการ
๒. นายเมธี มหายนันท์
แทนอธิบดีกรมอุตุฯ	อนุกรรมการ
๓. นายสุวิทย์ โคสุวรรณ
แทนอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการ
๔. นายวรศาสตร์ อภัยพงษ์
แทนอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๕. นายสุกิจ รักพานิชแสง
แทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๖. นางสาวดลฤทัย พรายแก้ว
แทนอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๗. นายปริญญา สุทธิโกเศศ
แทนผู้อำนวยการสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร	อนุกรรมการ
๘. นายไพโรจน์ ประสิทธิ์วีระกุล
แทนปลัดกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๙. นายวันชัย ประไพสุวรรณ
แทนผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๐. นายจำเนียร เมืองจันทร์
แทนผู้ว่าการการประปาส่วนภูมิภาค	อนุกรรมการ
๑๑. นายปริญญา แน่นหนา
แทนผู้ว่าการการประปานครหลวง	อนุกรรมการ
๑๒. นายสุรชัย รัตนเสริมพงศ์
แทนผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ	อนุกรรมการ
๑๓. นายนิติชัย คัมภีร์
รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นายบุญจง จรัสดำรงนิทย์
ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๑๕. นายวิทยา ผลประไพ

อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการ
ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมทรัพยากรน้ำ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. อธิบดีกรมชลประทาน
๕. อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล
๖. อธิบดีกรมป่าไม้
๗. เจ้ากรมอุทกศาสตร์
๘. รองอธิบดีกรมชลประทาน

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายชัยพร ศิริพรไพบุลย์ รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
๒. นางวันเพ็ญ แก้วแกมทอง หัวหน้าแผนกสารสนเทศเพื่อการจัดการน้ำ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
๓. เจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรน้ำ จำนวน ๑๕ คน

เริ่มประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่เพื่อเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาหมอกควันจากไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ จึงมอบหมายให้ผมดำเนินการประชุมแทน

มติที่ประชุม : รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕

มติที่ประชุม : รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓ /๒๕๕๕ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบและพิจารณา

๓.๑ รายงานสถานการณ์น้ำ สถานการณ์ภัยแล้ง และการดำเนินการแก้ไขปัญหา
หน่วยงานต่างๆ ในคณะอนุกรรมการติดตามและแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ ได้รายงาน
สถานการณ์น้ำ สถานการณ์ภัยแล้ง และการดำเนินการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑) กรมทรัพยากรน้ำ

นายบุญจง จรัสดำรงนิทย์ ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ รายงานสถานการณ์น้ำในภาพรวม ดังนี้

๑.๑) สถานการณ์น้ำฝน

- ปริมาณฝนสะสมในรอบสัปดาห์ (๒๖ กุมภาพันธ์ – ๓ มีนาคม ๒๕๕๕) ทั้งประเทศมีค่าเฉลี่ย ๗.๘๐ มม.
- ปริมาณฝนเฉลี่ยสะสมรายเดือน (วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๕)
 - ภาคเหนือ = ๒๑.๐๘ มม. น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๑.๐๗ มม. และมากกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๐.๔๑ มม.
 - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ = ๔๘.๓๓ มม. มากกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๓๐.๙๔ มม. และมากกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๒๓.๓๓ มม.
 - ภาคกลาง = ๔๓.๙๒ มม. น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๒.๘๗ มม. และมากกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๑๒.๕๙ มม.
 - ภาคตะวันออก = ๙๘.๓๗ มม. มากกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๓๒.๙๐ มม. และมากกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๔๙.๕๓ มม.
 - ภาคตะวันตก = ๔๑.๐๖ มม. มากกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๘.๙๑ มม. และมากกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๑๙.๘๙ มม.
 - ภาคใต้ = ๓๕๕.๒๗ มม. มากกว่าปี ๒๕๕๔ อยู่ ๑๑๖.๕๒ มม. และมากกว่าค่าเฉลี่ย ๓๐ ปี อยู่ ๒๕๖.๕๗ มม.
- ปริมาณฝนสะสมรายปี ๒๕๕๕ (ณ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕) ทั้งประเทศมีค่าเฉลี่ย ๑๒๐.๑๕ มม. มากกว่าฝนสะสมรายปี ๒๕๕๔ (๖๔.๐๑) อยู่ ๕๖.๑๔ มม. และมากกว่าฝนสะสมเฉลี่ย ๓๐ ปี (๔๘.๐๔) อยู่ ๗๒.๑๑ มม.

๑.๒) สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ปริมาณน้ำทั้งประเทศ = ๔๙,๑๔๓ ล้าน ลบ.ม. หรือ ๗๐ % ของความจุเก็บกัก มากกว่าปี ๒๕๕๔ (๔๒,๒๐๖) อยู่ ๖,๙๓๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๑๐ % และมากกว่าปี ๒๕๔๙ (๔๒,๓๐๑) อยู่ ๖,๘๔๒ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๘ %

- เขื่อนที่มีปริมาณน้ำเก็บกักมากกว่าร้อยละ ๘๐ มีจำนวน ๖ แห่ง ประกอบด้วย เขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชล กิวลม ลำแะชะ กระเสี้ยว ศรีนครินทร์ และบางยาง
- เขื่อนที่มีปริมาณน้ำเก็บกักระหว่างร้อยละ ๕๐ – ๘๐ มีจำนวน ๒๐ แห่ง ประกอบด้วย เขื่อนภูมิพล แม่กวางอุดมธารา สิริภักดิ์ กิวคอกหมา น้ำอูน น้ำพุง อุบลรัตน์ ลำปาว ลำปางรอง ลำตะคอง ลำพระเพลิง มูลบน สิรินคร ป่าสักชลสิทธิ์ วชิราลงกรณ์ บางพระ หนองปลาไหล ประแสร์แก่งกระจาน และรัชชประภา

- เขื่อนที่มีปริมาณน้ำเก็บกักน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ มีจำนวน ๗ แห่ง ประกอบด้วย เขื่อนจุฬาภรณ์ ปรานบุรี ห้วยหลวง ขุนด่านปราการชล คลองสิียด แควน้อยบำรุงแดน และทับเสลา

๑.๓) สภาพน้ำในแม่น้ำสายหลักส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปกติ มีปริมาณน้ำน้อย

๑.๔) สถานการณ์น้ำในแม่น้ำโขง ปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ปกติและมีแนวโน้มลดลง

๑.๕) การคาดการณ์ภัยแล้งในปี ๒๕๕๕ พิจารณาจากสภาพความขาดแคลนน้ำ และต้นทุนน้ำที่มีอยู่ รวมถึงการนำน้ำไปใช้ (Demand – Supply - Logistics) ๖ ปัจจัยหลัก (ค่าเปอร์เซ็นต์ถ่วงน้ำหนัก) ดังนี้

- ปริมาณฝนสะสมปี ๒๕๕๔ เทียบกับค่าฝนเฉลี่ย ๓๐ ปี (๑๐ %)
- ฝนทิ้งช่วง ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ - ปัจจุบัน (๒๐ %)
- ระดับน้ำในลำน้ำสายหลัก (๒๐ %)

/- ปริมาณน้ำ...

- ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ (๑๕ %)
- พื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำอุปโภค – บริโภค – น้ำบาดาล (๒๐ %)
- พื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้งซ้ำซากปี ๒๕๔๘ – ๒๕๕๔ (๑๕ %)

๑.๖) การคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งปี ๒๕๕๕ (ณ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕)

- พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งมาก จำนวน ๔ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

อุทัยธานี ปราจีนบุรี และมหาสารคาม

- พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งปานกลาง จำนวน ๒๑ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัด

เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ ลำพูน นครสวรรค์ พิษณุโลก จันทบุรี สระแก้ว ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุรินทร์ อุบลราชธานี หนองคาย เลย นครพนม ยโสธร ชัยภูมิ และอำนาจเจริญ

๑.๗) การเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง ปี ๒๕๕๕

- มาตรการบรรเทาภัยแล้ง ปี ๒๕๕๕

- การกำหนดพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ

โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- การเตรียมการจัดทำฝนหลวงในพื้นที่ประสบภัยแล้ง โดยสำนักฝนหลวง

และการบินเกษตร

- การบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ สำรวจแหล่งน้ำ และวางแผน

การใช้น้ำในช่วงฤดูแล้ง

- การก่อสร้างฝายต้นน้ำ โดยกรมทรัพยากรน้ำ กรมป่าไม้ และกรมอุทยาน

แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

- การเจาะบ่อบาดาลในพื้นที่ประสบภัยแล้ง โดยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- การฟื้นฟูอนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติ ช่อมแซม และก่อสร้างระบบประปา หมู่บ้าน โดยกรมทรัพยากรน้ำและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ส่วนภูมิภาค กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และกองบัญชาการทหารสูงสุด

- การสนับสนุนรถยนต์แจกจ่ายน้ำและเครื่องสูบน้ำในพื้นที่ประสบภัยแล้ง

โดยกรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัย กรมชลประทาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กองบัญชาการทหารสูงสุด และ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน

- รณรงค์ให้ประชาชนตระหนักในปัญหาภัยแล้งและการประหยัดน้ำ

- ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบข้อมูลสถานการณ์น้ำในพื้นที่

- ประสานงานด้านข้อมูลปัญหาภัยแล้งจากพื้นที่

- ประชาสัมพันธ์การนำน้ำที่ใช้แล้วมาบำบัดเพื่อกลับมาใช้ประโยชน์

- ประชาสัมพันธ์ให้ปลูกพืชเศรษฐกิจที่ใช้น้ำน้อย

- ร่วมกันกำจัดวัชพืชเพื่อลดการระเหยของน้ำ

- ร่วมกันลดการก่อให้เกิดมลพิษในน้ำ

- อบรบและเตรียมความพร้อมให้กับผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงปลา

- ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำสายหลักและลำน้ำสาขา
- แจ่งเตือนภัยคุณภาพน้ำ

๒) กรมอุตุนิยมวิทยา

ผู้แทนกรมอุตุนิยมวิทยา รายงานคาดการณ์สภาพอากาศ ให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๒.๑) ช่วงวันที่ ๕ – ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ภาคเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก จะมีฝนฟ้าคะนองกับลมกระโชกแรงเกิดขึ้นได้บางแห่ง ส่วนบริเวณภาคเหนือตอนบน จะมีลมตะวันตกพัดปกคลุมทำให้ในระยะนี้จะมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า

๒.๒) ช่วงวันที่ ๙ – ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๕ จะมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้นบริเวณภาคเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และลูกเห็บตกในบางพื้นที่ พายุฤดูร้อนนี้จะเริ่มบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ก่อนในระยะแรก สำหรับภาคเหนือตอนล่าง และภาคกลาง จะได้รับผลกระทบในระยะต่อไป ส่วนภาคใต้จะมีคลื่นกระแสลมตะวันออกเฉียงเหนือเคลื่อนเข้ามาปกคลุม ทำให้ภาคใต้มีฝนเพิ่มมากขึ้นและมีฝนตกหนักบางแห่ง

๒.๓) การคาดการณ์สภาพอากาศฤดูร้อนปี ๒๕๕๕

- ประมาณช่วงวันที่ ๑๖ มีนาคม – ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวและอาจมีอากาศร้อนจัดได้ในบางวัน โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง และจะมีแนวพัดสอบของลมใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านประเทศไทยตอนบน ทำให้ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง มีฝนฟ้าคะนองซึ่งจะช่วยคลายความร้อนลงไปได้บ้าง ภาคใต้จะมีฝนบางพื้นที่ถึงเป็นแห่งๆ และจะมีอากาศร้อนในบางวัน

- ประมาณช่วงวันที่ ๓๐ เมษายน – ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะเริ่มพัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทย ทำให้จะมีฝนตกเพิ่มมากขึ้นก่อนในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งในเดือนมีนาคมและเมษายนของทุกปี บริเวณประเทศไทยตอนบนมักจะมีพายุฤดูร้อนขึ้นบ่อยครั้ง ทำให้เป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งสร้างความเสียหายแก่พืชผลทางการเกษตรและอาจทำให้เกิดอัคคีภัยและไฟป่าได้ง่าย

- ประมาณช่วงวันที่ ๓๐ เมษายน – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ อาจมีพายุไซโคลนก่อตัวในทะเลอันดามันและเคลื่อนตัวเข้ามาใกล้ชายฝั่งหรือเคลื่อนเข้าสู่ประเทศพม่า ส่งผลให้ทางด้านตะวันตกของประเทศไทยมีปริมาณฝนเพิ่มมากขึ้น

- ปริมาณฝนจะมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติแต่จะต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปี ๒๕๕๔ ในบางพื้นที่ปริมาณน้ำฝนอาจไม่เพียงพอกับความต้องการ โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งพื้นที่นอกเขตชลประทานอาจต้องประสบกับปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภค – บริโภค และการเกษตรกรรม ประชาชนจึงควรใช้น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

ผู้แทนการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย รายงานสถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำของ กฟผ. ณ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๓.๑) ปริมาณน้ำในอ่างรวมทุกภาค = ๔๔,๑๙๖ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๗๒ % ของความจุอ่าง มากกว่าปี ๒๕๕๔ = ๖,๖๑๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๑๘ % แยกเป็นรายภาค ดังนี้

/- ภาคเหนือ...

- ภาคเหนือ (ภูมิพลและสิริกิติ์) มีปริมาณน้ำ = ๑๕,๔๖๓ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๖๗ % ของความจุอ่าง มากกว่าปี ๒๕๕๔ = ๓,๔๐๓ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๒๘ %

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อุบลรัตน์ สิรินคร จุฬารักษ์ น้ำพุง และห้วยกุ่ม) มีปริมาณน้ำ = ๒,๗๙๕ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕๙ % ของความจุอ่าง น้อยกว่าปี ๒๕๕๔ = ๑๔๐ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕ %

- ภาคกลางและภาคตะวันตก (ศรีนครินทร์ ท่าทุ่งนา และวชิราลงกรณ) มีปริมาณน้ำ = ๒๐,๔๘๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๗๗ % ของความจุอ่าง มากกว่าปี ๒๕๕๔ = ๓,๑๐๖ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๑๘ %

- ภาคใต้ (รัชชประภา และบางกลาง) มีปริมาณน้ำ = ๕,๔๕๐ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๗๗ % ของความจุอ่าง มากกว่าปี ๒๕๕๔ = ๒๔๗ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๕ %

๓.๒) แนวทางและมาตรการในการระบายน้ำจากอ่างเก็บน้ำ

- ศึกษาปรับปรุงเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve)

- ทำการพร่องน้ำล่วงหน้าเพื่อสำรองพื้นที่ว่างสำหรับรับน้ำในช่วง

ฤดูฝน

- จำลองสถานการณ์น้ำและจัดทำแผนการระบายน้ำสำหรับกรณีน้ำมากที่สุด น้ำมาก น้ำน้อย น้ำน้อยที่สุด และน้ำเฉลี่ย

- กำหนดแผนการระบายน้ำในช่วงเดือนสิงหาคม - ตุลาคม ๒๕๕๕ ให้มีการระบายน้ำน้อยที่สุด เพื่อลดผลกระทบต่อสภาพน้ำท่วมในลุ่มน้ำเจ้าพระยา

- ร่วมกับคณะอนุกรรมการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ และคณะทำงานจัดทำแผนการบริหารจัดการเขื่อนเก็บน้ำหลักและแผนบริหารจัดการน้ำของประเทศ ประจำปี ๒๕๕๕ ในการติดตามและประเมินสภาพอากาศและสถานการณ์น้ำ เพื่อกำหนดการระบายน้ำให้เหมาะสมกับสถานการณ์น้ำที่จำลองไว้

๓.๓) แผนการระบายน้ำจากเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์เพื่อการชลประทานในฤดูแล้งและพร่องน้ำในอ่างให้ได้ตามเป้าหมายของคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) ที่ระดับ ๔๕ % ของความจุอ่าง ณ สิ้นเดือนเมษายน ๒๕๕๕

- เขื่อนภูมิพล (เดือนมีนาคม ๒๕๕๕) แผนการระบายน้ำเบื้องต้น = ๑,๓๗๔ ล้าน ลบ.ม. แผนการระบายน้ำปัจจุบัน = ๑,๘๖๐ ล้าน ลบ.ม. ผลต่างของแผนที่ปรับใหม่ = ๔๘๖ ล้าน ลบ.ม. ระบายน้ำวันละ ๖๐ ล้าน ลบ.ม.

- เขื่อนสิริกิติ์ (เดือนมีนาคม ๒๕๕๕) แผนการระบายน้ำเบื้องต้น = ๗๙๐ ล้าน ลบ.ม. แผนการระบายน้ำปัจจุบัน = ๑,๒๗๑ ล้าน ลบ.ม. ผลต่างของแผนที่ปรับใหม่ = ๔๘๑ ล้าน ลบ.ม. ระบายน้ำวันละ ๔๑ ล้าน ลบ.ม.

๓.๔) การคาดการณ์สถานการณ์น้ำในเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ เมื่อถึงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

- เขื่อนภูมิพล จะมีปริมาณน้ำ = ๖,๐๖๐ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๔๕ % ของความจุอ่าง มีปริมาณน้ำใช้งานได้ = ๒,๒๖๐ ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก = ๗,๔๐๒ ล้าน ลบ.ม.

- เขื่อนสิริกิติ์ จะมีปริมาณน้ำ = ๔,๒๔๑ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น ๔๕ % ของความจุอ่าง มีปริมาณน้ำใช้งานได้ = ๑,๓๙๑ ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก = ๕,๒๖๙ ล้าน ลบ.ม.

๓.๕) การคาดการณ์ปัญหา อุปสรรค และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

- แผนการพร่องน้ำในเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ให้เหลือปริมาณน้ำ ๔๕ % ของความจุอ่าง ณ สิ้นเดือนเมษายน ๒๕๕๕ ทำให้เขื่อนมีความสามารถบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ตอนล่างได้เต็มที่ ในกรณีที่ฝนตกในพื้นที่ลุ่มน้ำด้านเหนือเขื่อน
- หากปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย จะทำให้มีความเสี่ยงที่น้ำจะไม่เพียงพอเพื่อการเกษตรในปีถัดไป
- การวางแผนการระบายน้ำที่เหมาะสม ต้องใช้ข้อมูลการคาดการณ์สภาพอากาศที่แม่นยำในระยะยาว

๔) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รายงานและนำเสนอเอกสารการสรุปสถานการณ์สาธารณภัย (ณ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕) ให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๔.๑) สถานการณ์ภัยหนาว (วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ – ๕ มีนาคม ๒๕๕๕) ได้ประกาศเป็นพื้นที่ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) จำนวน ๓๓ จังหวัด ๔๒๓ อำเภอ ๓,๔๙๔ ตำบล ๑๒๕,๖๘๙ หมู่บ้าน ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แพร่ อุตรดิตถ์ พิษณุโลก น่าน ตาก พะเยา ลำปาง ลำพูน เพชรบูรณ์ สกลนคร เลย หนองคาย นครพนม อุบลราชธานี มหาสารคาม มุกดาหาร กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ บึงกาฬ อุตรดิตถ์ หนองบัวลำภู ขอนแก่น สุรินทร์ สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม กำแพงเพชร ชัยภูมิ และนครราชสีมา

๔.๒) สถานการณ์ภัยแล้ง (วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ – ๕ มีนาคม ๒๕๕๕) ได้ประกาศเป็นพื้นที่ภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยแล้ง) จำนวน ๑๙ จังหวัด ๑๒๙ อำเภอ ๘๔๐ ตำบล ๘,๐๐๔ หมู่บ้าน ในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร ลำปาง ลำพูน สุโขทัย น่าน พะเยา พิษณุโลก แพร่ อุตรดิตถ์ เชียงราย เลย หนองคาย เพชรบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และตราด

๔.๓) สถานการณ์หมอกควัน (วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๐๘.๐๐ น.) ทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง แม่ฮ่องสอน น่าน แพร่ และพะเยา

๔.๔) เหตุการณ์แผ่นดินไหว (วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๐๖.๓๓ น.) ได้เกิดเหตุแผ่นดินไหว ขนาด ๓.๐ ริกเตอร์ บริเวณตำบลชะแล อำเภอดงพิกุล จังหวัดกาญจนบุรี เบื้องต้นไม่ได้รับรายงานความเสียหาย

๔.๕) เหตุการณ์สำคัญ (วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๒๐.๓๐ น.) ได้เกิดเหตุพายุฤดูร้อนและลมกระโชกแรง ในพื้นที่อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ทำให้บ้านเรือนราษฎรได้รับความเสียหายบางส่วน จำนวน ๑๖๘ หลัง

๕) กรมทรัพยากรธรณี

ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี รายงานและนำเสนอเอกสารการตรวจวัดปริมาณน้ำฝน (วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕) ให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๕.๑) การตรวจวัดปริมาณน้ำฝนโดยเครือข่ายของกรมทรัพยากรธรณี

- จังหวัดตรัง
 - บ้านท่าจั่ว ตำบลเขาปูน อำเภอห้วยยอด วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๔๕ มม.

/• บ้านวังสมบูรณ์...

- บ้านวังสมบูรณ์ ตำบลเขาปูน อำเภอห้วยยอดวัดปริมาณน้ำฝนได้ ๔๐ มม.

- บ้านในเหา ตำบลห้วยยอด อำเภอห้วยยอด วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๔๐ มม.

- บ้านน้ำผุด ตำบลน้ำผุด อำเภอเมือง วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๔๐ มม.
- บ้านไสขนุน ตำบลช่อง อำเภอนาโยง วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๓๐ มม.
- บ้านห้วยเหียง ตำบลกระบี่น้อย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๓๐ มม.

- บ้านถนนนาเกลือ ตำบลบ้านนา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๑๐ มม.
- บ้านลำรู ตำบลลำแก่น อำเภอเมือง จังหวัดพังงา วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๑๐ มม.

๕.๒) กรมทรัพยากรธรณีร่วมกับมูลนิธิมิราเคิล ออฟไลฟ์ จะมีพิธีเปิดการชักซ้อมแผนการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยดินถล่ม ณ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ในวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๕ มีกำหนดการตั้งแต่วันที่ ๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ผู้ที่สนใจสามารถเข้าร่วมงานได้ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าว

๖) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ

ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ รายงานสถานการณ์ไฟป่า (วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ - ๔ มีนาคม ๒๕๕๕) โดยใช้ข้อมูลจากดาวเทียม ให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๖.๑) ข้อมูลจากดาวเทียม THEOS วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แสดงหมอกควันและพื้นที่ไฟป่าบริเวณอำเภอแม่สะเรียง สบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และอำเภอกอซอ ฮอด จังหวัดเชียงใหม่

๖.๒) ข้อมูลจากดาวเทียม THEOS วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แสดงหมอกควันและพื้นที่ไฟป่าบริเวณอำเภอสอง ลอง จังหวัดแพร่ และอำเภอเมือง วังเหนือ จาว แจ้ห่ม แม่เกาะ เมืองปาน จังหวัดลำปาง

๖.๓) ข้อมูลจากดาวเทียม THEOS วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕ แสดงหมอกควันและพื้นที่ไฟป่าบริเวณอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และอำเภอเชียงดาว เวียงแหง แม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

๖.๔) ข้อมูลจากดาวเทียม TERRA - MODIS BAND วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๑.๒๖ น. แสดงหมอกควันจากไฟป่าซึ่งเกิดขึ้นในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๒๑ จุด และนอกเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๓๕ จุด

๗) สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร

ผู้แทนสำนักฝนหลวงและการบินเกษตร รายงานให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๗.๑) ปัจจุบัน สำนักฝนหลวงและการบินเกษตรมีหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือภาวะภัยแล้ง จำนวน ๖ หน่วย แยกเป็นรายภาค ดังนี้

- ภาคเหนือ จำนวน ๒ หน่วย ที่จังหวัดเชียงใหม่ และพิษณุโลก จัดตั้งวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕

- ภาคตะวันออก จำนวน ๒ หน่วย ที่จังหวัดจันทบุรี จัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และจังหวัดระยอง จัดตั้งเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕

/- ภาคกลาง...

- ภาคกลาง จำนวน ๑ หน่วย ที่จังหวัดนครสวรรค์ จัดตั้งวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕
- ภาคใต้ จำนวน ๑ หน่วย ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดตั้งเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีแผนจัดตั้งที่จังหวัดอุบลราชธานี ในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕

๘) การประสานงานภูมิภาค

ผู้แทนการประสานงานภูมิภาค รายงานให้ที่ประชุมทราบ ดังนี้

๘.๑) พื้นที่ที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำดิบเพื่อการผลิตน้ำประปา จำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย พื้นที่อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด และพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งจะจ่ายน้ำเป็นเวลา สำหรับพื้นที่จังหวัดอุดรธานี อยู่ในช่วงเฝ้าระวังเนื่องจากปริมาณน้ำดิบเริ่มลดน้อยลง

๘.๒) แจกจ่ายน้ำเพื่อช่วยเหลือภัยแล้ง จำนวน ๔๑ ล้านลิตร มูลค่า ๗ แสนบาท

๘.๓) เข้าร่วมโครงการ “ราษฎร์รัฐร่วมใจช่วยภัยแล้ง” ซึ่งมี ๕ หน่วยงาน เข้าร่วม ประกอบด้วย กองทัพบก การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย การประสานงานภูมิภาค กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยกองทัพบกเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานโครงการ โครงการจะเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม – สิงหาคม ๒๕๕๕ การประสานงานภูมิภาคให้การสนับสนุนน้ำประปา ทั้งนี้ หากหน่วยงานใดต้องการน้ำประปาสามารถขอรับบริการได้ โดยขอให้แจ้งหมายเลขทะเบียนรถบรรทุกที่จะเข้ารับน้ำประปาด่วน

๘.๔) ประสานงานกับกรมทรัพยากรน้ำบาดาลในการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำดิบ และเข้าร่วมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลขนาดใหญ่ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยบริเวณพื้นที่ชายฝั่งแม่น้ำสายหลัก ซึ่งเรียกว่า “Riverbank Filtration หรือ RBF” ซึ่งเป็นโครงการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยการนำน้ำบริเวณชายฝั่งแม่น้ำที่มีศักยภาพน้ำใต้ดินมาใช้ร่วมกับน้ำผิวดินเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและอุตสาหกรรม

๙) กรมควบคุมมลพิษ

ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ สรุปรายงานเป็นเอกสาร ดังนี้

๙.๑) สถานการณ์คุณภาพน้ำ (วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ – ๔ มีนาคม ๒๕๕๕) ในแม่น้ำสายหลักส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พอใช้จนถึงดี เนื่องจากในช่วงนี้มีการระบายน้ำจากเขื่อนภูมิพลและสิริกิติ์อย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีแม่น้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมและเสื่อมโทรมมาก ประกอบด้วย

- แม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณจังหวัดกรุงเทพมหานคร ค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) อยู่ในช่วง ๒ – ๓ มิลลิกรัมต่อลิตร อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม

- แม่น้ำท่าจีน บริเวณอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี อำเภอบางเลน และนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) อยู่ในช่วง ๑ – ๒ มิลลิกรัมต่อลิตร อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก

- แม่น้ำบางปะกง บริเวณอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ค่าออกซิเจนละลายน้ำ (DO) อยู่ในช่วง ๓ – ๕ มิลลิกรัมต่อลิตร อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมถึงพอใช้

ประธานมอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการ ดังนี้

๑. กรมทรัพยากรน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑ – ๑๐ เตรียมการช่วยเหลือปัญหาภัยแล้ง โดยให้ประสานงานกับจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้แจ้งว่ากรมทรัพยากรน้ำมีเครื่องสูบน้ำพร้อมที่จะให้ยืมใช้เพื่อช่วยเหลือภัยแล้ง แต่ผู้ใช้ต้องจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงเอง
๒. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แจ้งจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับทราบสถานการณ์ภัยแล้งและปัญหาหมอกควันจากไฟป่าที่เกิดขึ้นในพื้นที่ภาคเหนือ
๓. สำนักฝนหลวงและการบินเกษตร เร่งปฏิบัติการทำฝนหลวงเพื่อช่วยแก้ไขปัญหามอกควันจากไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ
๔. กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยดับไฟป่า และกวดขันการเผาในพื้นที่การเกษตรและพื้นที่ป่า พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในการป้องกันไฟป่า

มติที่ประชุม : รับทราบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ น.

(นายวิทยา ผลประไพ)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขานุการ
คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
ผู้จัดทำรายงานการประชุม